

Nr 369.

Av Herr **Hage** i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 357, angående vissa anslag till främjande av bostadsproduktionen m. m.

I proposition, nr 357, har Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte medgiva, att lån ur statens bostadslånefond även må kunna givas för åstadkommande av en frivillig uppdelning av större bostäder för ökande av bostadstillgången. Bakom detta förslag, som tillkommit som ett svar på det framförda kravet på tvångsbostadsransonering, torde bland annat ligga den uppfattningen, som undertecknad vid flera tillfällen framfört, att, så länge byggandet av *nya* hus ställer sig så dyrt, vinner man mera effekt med avseende på ökandet av bostadstillgången, åtminstone för tillfället, genom anslag och åtgärder, syftande till ökandet av bostadslägenheterna i *ej nyuppförda* hus.

Med hänvisning till detta förhållande — som bör mana till att man ej tillbakasätter denna sistnämnda utväg och endast koncentrerar sig på anslagsgivande för byggande av *nya* hus — har undertecknad vid 1919 och 1920 års riksdagar (motioner II: 305 1919 och II: 432 1920) framfört krav på att statsanslag även skulle kunna givas för sådant producerande av bostäder, som består i inredande av bostadslägenheter i redan befintliga hus (inredande av vindslägenheter, omvandling till bostäder av butiker, kaféer, nöjeslokaler, kontor och dylikt, som frivilligt eller tvångsvis förändrats till bostadslägenheter). Samma framställning har också av mig gjorts i en längre inläga, som av mig föregående höst insändes till Kungl. Maj:t och vilken remitterats till socialstyrelsen för yttrande — ett yttrande, som även av nämnda styrelse avgivits.

Nu har, som förut nämnts, Kungl. Maj:t i viss mån slagit in på denna av mig förordade väg genom den här ovan nämnda propositionen. Kungl. Maj:t har dock härvidlag inskränkt sig till att statens bidrag

skulle bestå i lån för dessa ändamål, ej i *statssubvention*. Då det ej torde vara möjligt att erhålla någon rättelse i denna punkt, skall jag för närvarande ej här framföra något yrkande härom. Däremot synes det mig, som om goda skäl skulle kunna framföras för den uppfattningen, att denna statens låneverksamhet borde kunna — då man nu från Kungl. Maj:ts sida slagit in på vägen att även understödja skapandet av bostäder i *ej nyuppförda* hus — utsträckas till att omfatta understödjande även av inredande av andra lägenheter i gamla hus än sådana, som uppstå genom uppdelning vid s. k. frivillig bostadsransonering.

Jag vågar fortfarande vidhålla den uppfattningen, att vid en organiserad inventering, verkställd av sakkunniga nämnder inom olika samhällen, där bostadsbrist existerar, säkerligen skulle konstateras tillvaron av betydliga utrymmen (å vindar m. m.), där tillfredsställande bostäder skulle kunna åstadkommas. Men för stimulerande av en dylik inredningsverksamhet måste det allmänna inträda, helst genom subvention men annars genom lån. Härför torde nämligen kunna anföras samma skäl, som i den kungl. propositionen anföres (nederst å sid 42).

Med hänvisning till ovanstående hemställes alltså,

att riksdagen — med anledning av Kungl Maj:ts förslag å sidan 43 i propositionen nr 357, innebärande att bostadslånefonden får användas även vid frivillig uppdelning av större lägenheter för åstadkommande av nya självständiga familjebostäder — även måtte medgiva, att lån ur nämnda fond dessutom får givas för inredande av familjebostäder i icke nyuppförda hus (inredning till bostäder av vindsutrymmen — där sådana äro för ändamålet fullt lämpliga — av kontor, butiker, lagerlokaler, nöjeslokaler, kaféer m. m).

Stockholm den 18 maj 1921.

Ernst Hage.